

Kylät eivät kuole, ne muuttavat muotoaan

Kyläajattelu pitää laittaa uusiksi. Maaseutukylä on enemmän kuin vakiasukkaansa, sanoo professori Pertti Rannikko.

»Sivu 3

Professorit Pertti Koistinen (vas.) ja Pertti Rannikko luotsasivat keskustelua kylän tulevaisuudesta.

Sarvikummun kyläkoulun vierastuolissa (oik.) emeritusprofessori Pertti Rannikko, pöydän ääressä Piriko Karvinen, Keijo Issakainen, Jaana Hottinen, Rauno Kotilainen, Martti Poutanen ja Pasi Malinen. Ikkunapöydän ääressä Sinikka Kainulainen.

Sarvikummussa kylän käsite ajateltiin uusiksi

Professori Rannikko: Kylä on enemmän kuin vakituiset asukkaansa.

Tuula Ruokamo

Julkisuudessa on jo puolen vuosisadan ajan toisteltu kuin mantraa, miten maaseutu tyhjenee ja kylät kuolevat. Kun Sarvikummun kylänraitti on vuosien aikana hiljentynyt, heräsivät asukkaat pohtimaan, katoaako koko kylä.

Kyläkauppias **Jaana Hottinen** otti asian puheeksi kotikylällään kesäänsä viettävän professori **Pertti Koistisen** kanssa. Kun samanaikaisesti oli tarve löytää teema kyläläisten ja kesäasukkaiden yhteiseen kokoontumiseen, sai professori houkutelua tilaisuuden alustajaksi toisen professorin, **Pertti Rannikon**, joka on yhteiskunnallisen ympäristötutkimuksen

uranuurtajia ja tutkinut vuosikymmenien ajan kylien kehittymistä Suomessa ja Venäjällä.

TILAISUUDEN ALUKSI vilkaistiin Sarvikummun kylän ajantasaisilta kotisivuilta listaa kylällä asuvista taitajista, tekijöistä ja toimivista yrityksistä. Vaikka listaan kertyy mittaa, silti kyläläisillä on syvä huoli kylän tulevaisuudesta. Kävijä aistii, että parempaan tulevaisuuteen uskomisen on lujilla ja väki voi olla vaarassa lannistua. Tilannetta ei paranna se, että ulkoiset tekijät voivat hyvinkin nopeasti muuttaa kylän olosuhteita ja toimintaedellytyksiä suuntaan tai toiseen, ja kyläläisten vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset.

– Yleensä kylien kuole-

mista ja maaseudun autioitumisesta kertovat kartat perustuvat alueella kirjoilla olevien ihmisten määrään eivätkä huomioi, että ihmiset viettävät merkittävän osan ajastaan eri paikoissa, sanoo Pertti Rannikko.

– Näihin karttoihin perustuen on jo puoli vuosisataa toisteltu maaseudun autioituvan ja kylien katoavan. Kylät eivät tyhjene vaan täytyvät uusilla toiminnoilla, toimijoilla ja merkityksillä, ja siksi kylän käsite pitäisi

” Kylät täytyvät uusilla toiminnoilla, toimijoilla ja merkityksillä.

professori Pertti Rannikko

ajatella uudelleen.

RANNIKON NOSTI esiin neljä piirrettä kuvaamaan kylien muodonmuutosta verrattuna menneisiin vuosikymmeniin: osa-aika-asujien merkitys, näkymättömät luonnossa liikkujat, kausityövoima ja uudenlainen tunne- ja virtuaalikylä. Tästä ovat esimerkkinä Facebook-ryhmät, joissa kylä voi olla mielenmaisema ja menneisyyden sosiaalinen verkosto.

Tilaisuudessa keskusteltiin vilkkaasti. Sarvikumpulaiset tunnustivat kesäasukkaiden merkityksen, samoin nimettömät liikkujat, joita toivotaan lisää, ja joille löytyy puitteitakin ympäri vuoden, kesällä lavatanssit, talvella mainiot hiihtoladut ja moottorikelkkareitit.

Haasteena on, miten hyvin kylissä ja kunnissa yleisemminkin osataan tunnistaa muutokset ja kyetään ottaamaan nämä monipaikkaiset ja erilaisia taitoja omaavat ihmiset mukaan toimintaan.

KAUSITYÖVOIMAA kylällä on joka kesä, kun Kuuselan puutarha työllistää 30–50 uskollista, eri maista tulevaa työntekijää. Puhetta johtanut Pertti Koistinen toivoi ensi kesäksi kyläläisten ja kesätyöntekijöiden tapamista. **Pasi Malinen** lupautui

” Ihmiset viettävät merkittävän osan ajastaan eri paikoissa.

välittömästi asian puuhamieheksi.

Grafiittikaivoshankkeesta käytettiin monia huolestuneita puheenvuoroja ja kuntalaisadressi kiersi allekirjoitettavana.

Paikalla ollut kunnanvaltuuston puheenjohtaja **Mervi Hokka** kertoi kysyjille, että kaivosasiaa ryhdytään käsittelemään luottamuselimissä tulevalla viikolla.

Pertti Rannikon mukaan syrjäistenkin kylien luonnonvarat on nykyään kytetty osaksi voimistuvaa kilpailua ja globaaleja intressejä.

Syrjäkylät eivät ole syrjäytymässä yhteiskunnallisesta keskustelusta ja päätöksenteosta, vaan uudet ilmiöt kytkivät ne kiinteäksi osaksi verkottuvaa yhteiskuntaa.